

СИЛАБУС

Факультет міжнародних відносин 2020/2021

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Назва курсу: Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України.

Викладач: Наталія Володимирівна Павліха, д.е.н, професор кафедри міжнародних економічних відносин та управління проєктами.

Контакти: Natalia.Pavlixa@eenu.edu.ua, каб. 210 а, корпус G.

Кількість годин / кредитів – 240 год / 8 кредитів; 46 пар, з яких 25 лекцій та 21 практичних занять.

МЕТА КУРСУ

Вивчення дисципліни «Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України» передбачає: ознайомлення студентів з сучасною економічною системою України; вивчення структурної та територіальної організації економіки України; вивчення структури національної економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України на сучасному етапі розвитку світової економіки та в умовах глобалізації світового господарства, поглиблення міжнародних інтеграційних процесів.

Опісля курсу студент зможе:

- охарактеризувати засади функціонування національної економіки України;
- визначати фактори впливу зовнішньоекономічної діяльності України;
- розрахувати платіжний баланс країни, з'ясувати детермінанти впливу економічної кон'юнктури на показники зовнішньої діяльності національної економіки;
- застосовувати концепції політики інвестування для обчислення ефективності зовнішніх зв'язків країни;
- обґрунтовувати міграційну політику України на основі досвіду європейських країн;
- аналізувати розвідки експортних/імпортних відносин України в розрізі галузевих комплексів;
- визначати стратегічні пріоритети економічного регулювання України на засадах моделі сталого розвитку ООН.

ТЕМИ

Тема 1. Структура національної економіки та економічна система України.

Тема 2. Сучасний стан економіки України та чинники його формування.

Тема 3. Система національних рахунків України та основні макроекономічні показники України.

Тема 4. Фінансова система та основні засади фінансової політики в Україні.

Тема 5. Бюджетна-податкова система національної економіки.

Тема 6. Місце України у світовому економічному просторі. Вплив глобалізації на розвиток національної економіки України.

Тема 7. Зовнішньоекономічна політика України та її основні компоненти.

Тема 8. Ринок праці та міграційна політика України.

Тема 9. Роль інвестиційної політики в зовнішньоекономічній діяльності України.

Тема 10. Зовнішня торгівля, її динаміка та структура в Україні.

Тема 11. Платіжний баланс України, його динаміка та структура.

Тема 12. Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями.

Тема 13. Міжнародна економічна інтеграція України. Європейській вибір України.

Тема 14. Європейський вектор зовнішньоекономічної діяльності України.

Тема 15. Модель та індикатори сталого розвитку економіки України.

Тема 16. Зовнішньоекономічні зв'язки України з різними країнами світу.

Тема 17. Паливноенергетичний комплекс України: сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку економіки та зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 18. Металургійний комплекс України: сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку економіки та зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 19. Машинобудівний комплекс України: сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку економіки та зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 20. Хімічний комплекс України: сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку економіки та зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 21. Транспортний комплекс України: сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку економіки та зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 22. Соціальний комплекс України: сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку економіки та зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 23. Агропромисловий комплекс: сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку економіки та зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 24. Геоелекономічна політика України в міжнародному контексті.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗГІДНО З ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК17. Здатність аналізувати особливості здійснення міжнародного бізнесу з урахуванням вимог і правил оподаткування, стандартизації та сертифікації в Україні та зарубіжних країнах; аналізувати процеси управління підприємством з дотриманням принципів корпоративної етики та соціальної відповідальності, здійснювати оптимізацію економічних процесів на підприємстві, аналізувати й

узагальнювати результати операційної, бухгалтерської та інвестиційної діяльності фірми, розробляти заходи з підвищення ефективності її роботи.

ЛІТЕРАТУРА НАЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України: навчально-методичний комплекс з дисципліни / уклад. В.В. Зеліч (Яцко). – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2016. – 104 с. URL: <http://surl.li/bfdik>
2. Гринів Л.С., Кічурчак М.В. Національна економіка України: Навч. посібн. – Львів, ЛНУ ім. І. Франка, 2020
3. Заблоцький Б.Ф. Національна економіка: підручник. – Львів: Новий світ – 2000, 2009. – 582с.
4. Економіка України: національна стратегія розвитку/ за ред. Проф. Гринів Л.С., Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2009 – 444с.
5. Економіка і зовнішньоекономічні зв'язки України : підручник / С. М. Писаренко, Л. А. Українець. — К. : Знання, 2015. — 398 с.
6. Національна економіка: навч. посіб. / кол. авт.: Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, Т. М. Камінська та ін. за заг. ред. Л.С. Шевченко. – Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України», 2011. – 182 с.
7. Міжнародна економічна діяльність України : навчальний посібник / С. В. Бестужева. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 268 с.
8. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник / В. П. Галушко, Н. Є. Голомша, О. М. Файчук, О. В. Файчук. – К.: НУБіП України, 2016. – 447 с.
9. Зовнішня торгівля України: XXI століття [Текст] : монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Н.О. Іксарова [та ін.] ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2016. – 600 с.

ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА:

10. www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України
11. www.president.gov.ua – сайт Секретаріату Президента України
12. www.kmu.gov.ua – сайт Уряду України
13. www.rainbow.gov.ua – Рада національної безпеки і оборони України
14. www.me.kmu.gov.ua – сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
15. www.minfin.gov.ua – сайт Міністерства фінансів України
16. www.industry.kmu.gov.ua - сайт Міністерства промислової політики України
17. www.minagro.gov.ua - сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України
18. www.mlsp.gov.ua - сайт Міністерства соціальної політики України
19. www.mintrans.gov.ua - сайт Міністерства інфраструктури України
20. www.minregionbud.gov.ua – сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
21. www.mpe.kmu.gov.ua – сайт Міністерства енергетики та вугільної промисловості України
22. www.menr.gov.ua – сайт Міністерства екології та природних ресурсів України
23. www.bank.gov.ua сайт Національного банку України
24. www.spfu.gov.ua - сайт Фонду державного майна України
25. www.in.gov.ua – сайт Державного агентства інвестицій та інновацій
26. www.ukrstat.gov.ua – сайт Державного комітету статистики України
27. www.sta.gov.ua – сайт Державної податкової адміністрації України
28. www.amc.gov.ua – сайт Антимонопольного комітету України

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю – залік (1 семестр), іспит (2 семестр).

Максимальна кількість балів за вивчення курсу I семестру – 100, включаючи:

- ❖ 35 балів за участь в обговореннях (практичні заняття);
- ❖ 5 балів за виконання індивідуального заняття у вигляді есе;
- ❖ 60 балів – підсумковий тест (контрольна робота).

Необхідний мінімум для успішної здачі заліку – **60 балів**.

Максимальна кількість балів за вивчення курсу II семестру – 100, включаючи:

- ❖ 36 бали за участь в обговореннях (практичні заняття, I семестр);
- ❖ 4 бали за виконання індивідуального заняття у вигляді есе;
- ❖ 60 балів – тест змістовного модулю №2-20 балів; тест змістовного модулю №3-40 балів.

Необхідний мінімум для успішної здачі іспиту – **60 балів**.

Перший семестр

Змістовний модуль №1							Тест (Контрольна робота)	ІНДЗ	Максимальна кількість балів
T1	T2, T3	T5, T6	T7, T8, T9	T10	T11	T13, T14			
5	5	5	5	5	5	5	60	5	100

Другий семестр

Змістовний модуль №2				Змістовний модуль №3										ІНДЗ	Максимальн а кількість балів	
T1	T1	T1	Тес т	T1	T1	T1	T2	T2	T2	T2	T2	T2	T2			Тес т
5	6	6	Тес т	7	8	9	0	1	2	3	4	5	Тес т	3	4	100
3	3	3	20	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	40	4	100